

Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem!

Időpont: 1929. szeptember 29. Szentháromság ünnepe utáni 18. vasárnap

Oltári ige: 1Kor 1,4-9

Igehirdetési alapige: Máté 27,46

Kilenc óra körül pedig nagy fenszóval kiálta Jézus, mondván: ELI, ELI! LAMA SABAKTÁNI? azaz: Én Istenem, én Istenem! miért hagytál el engemet?

Imádkozzunk:

Hűséges Istenünk, szerető mennyei Atyánk. Áldunk nagy kegyelmedért, hogy soha nem fáradsz bele a rólunk való gondoskodásban. Áldunk azért, hogy akkor is hű maradsz hozzánk, mikor mi hűtelenek vagyunk. Köszönjük, hogy nem vontad meg tőlünk ígédet, melyre annyiszor tettük magunkat méltatlanokká. Te voltál az, ki a vasárnapot épülési alkalommá tetted, Te voltál az, ki idehívtál minket. Kérünk, cselekedd meg velünk és bennünk azt, amiért ide hívtál bennünket a Te hűséges kegyelmed szerint.

Amen.

Keresztyén testvéreim! Az oltár előtt felolvasott szentlecke csodálatos melegséggel beszél nekünk Isten hűségéről. Valahogy ez az Ige úgy bearanyozza lelkünket, mint a tavaszi verőfény a lakásunkat. Úgy kapaszkodunk bele Isten hűségének gondolatába, mint a bezárt rab a börtön ablakán betáncoló napsugárba. Isten hűséges, erről hallottunk az oltári igében és én most egy másik kijelentést olvastam fel előttetek, Isten hűtlenségéről.

Isten elhagyta azt, aki sohasem hagyta el Őt. Ez nagy ellentmondás. Hogy lehet az, hogy az apostol a korinthusi levélben azt mondja, Isten hűséges, Jézus pedig Isten hűtlensége miatt szenved. Van Isten cselekedetében sok olyan ellentmondás, amit az ember nem tud megérteni, mert az Isten Isten és nem ember.

Ilyen ellentmondás van Isten igazsága és irgalmassága között. Istennek szenvedélye az igazságszolgáltatás, ki megtorol minden bűnt és nem ismer irgalmat. Én azt hiszem mindnyájunknak van tapasztalata arról és az Írás is azt mutatja, hogy Isten igazságos, ki megtorol minden legkisebb eltávolodást az igazság színvonalától. De arról is van tapasztalatunk, hogy Isten lelke tele van csodálatos irgalommal, mely befedezi a bűnt és a bűnt fehérre mossa. Messzire veti tőlünk bűneinket, mindent megért és mindent megbocsát. Téved minden ember, ki Isten igazságából akar lefaragni azért, hogy megmentse magának Isten irgalmas arcát. És téved minden ember, mikor le akarja törölni Isten arcáról az irgalmatlanság vonását, hogy megismerje az igazi Istent. Az Isten igazsága és irgalmatlansága ott egyenlítődik ki és találja meg a maga megoldását, a golgothai kereszten, hol megmutatta nekünk Isten, hogy akkor volt legirgalmasabb mihozzánk, mikor legirgalmatlanabb volt az Ember fiához és akkor volt hozzánk leghűségesebb, mikor elhagyta fiát. Akkor lett volna legirgalmatlanabb hozzánk, ha irgalmas lett volna az Emberfiához és lett volna hűtelen hozzánk, ha nem hagyta volna el fiát.

Kedves testvéreim! Azért választottam ma igehirdetésem alapjául Jézusnak ezt a golgothai nagy kiáltását, mert legvilágosabban mutatja meg nekünk is Isten szentségét, igazságosságát, irgalmát, kegyelmét és hűségét hozzánk.

Mikor Jézus ajkát elhagyta ez a kiáltás, elborult már az ég, sötétség borult a földre. Ahogy ráborult az est a délutánra, ahogy pihenőre, fészkére repült a madár, mert azt hitte elközelgett

az est, úgy csendesült el minden lármája a golgothai kereszt körül. Az emberek nem mertek mozdulni, mintha földbe gyökerezett volna lábuk a kereszt tövében. Lelküket fogva tartotta a sötétségtől való félelem. Elhallgattak a gúnyos, csúfolódó ajkak, nem beszéltek az emberek, mert nem tudták mi fog következni. Kíváncsi gyermekek édesanyjuk szoknyájába kapaszkodtak, és szorosabban fogták meg apjuk kezét. Katonák zsebükbe dugták a kockát, jobban megmarkolták dárdájukat, mert nem tudták, mi vár rájuk a sötétben. Messze a városban kihalt lett az utca, valami titok borult egész Jeruzsálemre.

Jézust elhagyta a világ! Ráborult a teljes sötétség és eltakarta körülötte az egész világot. Nem látta többé a gyönyörű olajfákat, az aranykupolás várost, melyet annyira szeretett, nem látott semmit, csak koromsötétséget.

Aki valaha szenvedett már közületek, az tudja, milyen szenvedést fokozó fájdalom a sötétség. Kérdezzétek meg a betegeket, mit jelent számukra a sötétség. Mivel kénytelen a beteg magával foglalkozni, azért jönnek egymásután olyan sajátságos gondolatok eszébe, rákényszeríti a sötétség az önmagával való foglalkozásra.

A szenvedő Jézust sötétség ölelte körül és ajkáról egy árva szó, panasz nem hallatszik: világ, világ, miért hagytál el engemet? Oh, miért nem láthatlak aranykupolás város! Nem panaszkodik.

Elhagyták az emberek is. Nem láthat egy emberarcot sem. Ott vonaglik a három sápadt test a kereszten, nem hallani mást, csak egy-egy elhaló hörgést, nyöszörgést jobbról és balról. Csak néha, néha egy-egy esőcseppet, hull alá a drága harmat Jézus kezéből és lábából. Jézus nem lát a kereszt tövébe hulló cseppekből semmit... nem lát senki emberfiát.

Kérdezzétek meg a szenvedőket, miért nem tudnak egyedül maradni? Miért kell valakinek mindig ott ülni ágyuk mellett, ha nem is szólnak hozzájuk egy árva szót sem, csak valaki legyen mindig körülöttük. Miért panaszkodnak akkor, ha egyedül kell szenvedniük? Mert úgy érzik, az embertárs nélküli szenvedés hatványozott szenvedés a világon. Jézus, még sem panaszkodik: emberek, emberek, miért hagytatok el engemet?

Jézus el tudja bírni a sötétség, világ és az embernélküliség által felfokozott szenvedést, csak egyet nem tud elbírni, hogy Isten is elhagyta. Ajka felfakad panaszra, az az ajak, mely mikor korbácsolták, csak imádkozni tudott azokért, akik nyelvüket nyújtogatták feléje. Az az ajak, mely a borzalmas fájdalom alatt hét lakattal volt lezárva, most megnyílik és lelke mélyéből felsikolt: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet! Oh, mi lehet e mögött a sikoltás mögött, ki tudná azt megmondani? A legmélyebb szenvedéseket egy másik ember nem tudja soha megérteni. És mégis, szeretném megpróbálni, pár gondolattal elmondani, mi lehetett e nagy sikoltás mögött.

Jézusnak e kiáltása mögött nem egy búcsúzkodó ember kendőlobogtatása bújik meg, azé az emberé, aki mikor elindul a vonat és gurul a kerék s viszi magával azt, ki neki olyan sok örömet jelentett, akkor kiveszi a kendőt zsebéből és integet, a kocsiból is visszainteget egy másik kendő és mikor eltűnik végképp a kedves arc körvonala, a keszkenő odakívánczik a szeméhez, hogy letörölje vele odatolakodó könnyeit. Jézus panaszja nem e szentimentális érzésből fakad. Ennél sokkal több. Nem a magára hagyatott ember panaszja, amivel az öreg szülő panaszkodik arról, hogy fiaikat nevelt és a fiak nem ismerik az öreg szülőkkel szembeni kötelességüket. Leányokat nevelt fel és nincs senki, aki megigazítsa feje alatt a vánkost. Ne gondoljátok, hogy ez a panasz Jézus ajkán az öreg szülők ajkáról elhangzott panasz. Nem a tékozló fiú édesapjának bánata, amint végignéz azon az úton, melyen fia távozott és ott zokog ajkán a fájdalmas kiáltás: édes fiam, édes fiam, miért hagytál el engemet!

Ez nem a jerikói utas fájdalmas kiáltása sem, akit megsebesítettek és ott hagytak a porban, akinek segélykiáltása mellett érzéketlenül megy el a pap és levita, akik után a kifosztott utas fájdalmas kiáltása hangzik: emberek, emberek, miért hagytatok el engemet!

Jézus ajkán e kiáltás még ennél is több. Nem a koporsóra boruló ember zokogása. Nem úgy borul rá az eltávozó atyai kézre, ahogy a kedves halott arcára borulunk szívet tépő zokogással: édesapám, édesapám, miért hagytál el engemet. Ha Jézus ajkán ez a panasz a búcsúzkodó kendőlobogtatása, a magára maradt öregember, vagy a koporsóra boruló férfinak keblét rázó zokogása lenne, akkor e kiáltásnak nem ilyen lenne a megnyilatkozási formája. Jézus, a csendes Jézus, hangosan kiáltja: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!

Maga Máté evangélista is szükségesnek tartja feljegyezni, hogy Jézus hangosan kiáltott. Nem úgy hangzott el ajkán e panasz, mint röpke sóhaj, hanem mint borzalmas kiáltás.

Jézus ajkán a kétségbeesésnek a kiáltása ez. A búcsút lobogtató ember lelkében még van remény, mert a vonatok nemcsak mennek, hanem jönnek is és nemcsak visznek, hoznak is. Az elhagyott öreg emberek lelkében is ott él még a reménység, hogy visszakanyaroghatik útja a tékozló fiúnak, a koporsó felett zokogó ember számára a feltámadásban és a boldog viszontlátásban van remény, de Krisztus számára abban a pillanatban nincs remény, hogy Ő és az Atya még egyszer egyek legyenek. Azért kiálthatott így: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!

Kedves testvéreim! Az a tény, hogy ez a kiáltás Jézus ajkán a kétségbeesés kiáltása, mutatja, hogy nem fizikai eltávolodásról van szó apa és fiú között. Nem arról van szó, hogy Isten félrefordítja tekintetét, hogy ne lássa a nagypéntek borzalmát, egyszülött fiát borzalmas kínok között meghalni. Nem arról van szó, hogy Jézus, aki eddig úgy érezte, hogy nem kemény fán nyugszik feje, mert az atya puha kezét tette alá, hogy ne legyen kemény a kereszt durva gerendája. Nem arról van itt szó, hogy az az Isten, aki felfogta tömlőbe a drága vércseppeket, hogy az az Atya most félreáll és elvonja segítségét, de csak úgy megy el, hogy mikor fia megharcolja a borzalmas harcot, visszajön és lecsukja a szempillákat. Nem arról van szó, hogy a halál pillanatában kimegy a másik szobába, hogy ott jól kisírja magát, de mikor kirepül a lélek, újra ott van mellette és összekulcsolja kezét, hogy úgy menjen Isten elé. Nem erről van szó, hanem hogy Isten elmegy és soha többé nem jön vissza.

Ha fizikai eltávolodás volna csupán, akkor nem kellene ilyen kétségbeesetten felkiáltani. Egy lelki szakadék támad Krisztus és Isten között, amelyet híd többé nem köt össze.

Kedves testvérem! Mit gondolsz, mi lehet a magyarázata annak, hogy ilyen szakadék támadt? Krisztus az oka ennek? Nem, az Isten! Az Isten eltaszítja magától az Úr Jézus Krisztust, egyszülött fiát! Ellöki magától a feléje forduló rimáncodó tekintetet. Látja Jézus, hogy közte és Isten között többé lelki közösség nincs.

Kedves testvéreim! Én tudom azt, hogy ezek a szavak sokak előtt hihetetlennek és borzalmasnak látszanak, de én hiszem, hogy ez így volt. Én hiszem, hogy az Úr Jézus akkor, abban a pillanatban valami olyat látott meg Isten arcán, amit eddig még soha nem látott megjeleni. Eddig csak hűséget, irgalmat, szelíd szemének simogatását látta, most egyszerre villámok cikáztak belőle.

Testvérem! A kereszten eddig az óráig Isten a fiát látta, de mikor ráborult az éjszaka sötétsége, nem látta többé fiát, eltakarták előle a bűnök, ráült a keresztre az én bűnöm, a te bűnöd, ráültek, mint fekete hollósereg a csupasz fára, mert Jézus minden bűnünket felvitte a fára. Isten ezt látta. Az első gyilkosságtól kezdve ott a sorozata az emberi bűnnek a golgothai

keresztén. Láta a mi apró-cseprő botlásainkat, mind-mind együtt és akkor Isten eltaszította magától a világ összes bűnét. Ez az a csodálatos titok, amit keresztyén vallásunk helyettes elviselésnek nevez. Krisztus elszenvedi én érettem, én helyettem az utolsó ítélet minden borzalmát.

Tudod már mi ez a kiáltás? Az, ami elhagyja ajkát az elítélt embernek, mikor a néma csendben felolvassák előtte az ítéletet: halálra ítéltetett! Láttál-e már embert halálra ítélni? Oh, hogy szalad le arcáról minden vér, hogy esik össze hangtalanul, vagy borzalmas kiáltás, sikoly hagyja el ajkát: vége mindennek, halálra ítéltettem!

Ez, kedves testvéreim, a Jézus szíve mélyének a titka abban az órában a golgothai kereszten!

Ott elébe állt Isten és széttörte felette a pálcát. Kimondja felette a borzalmas ítéletet és betaszítja a kárhozat rémes sötétségébe. És amint zuhan alá, így sikolt ajka: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!

Van egy hely a Szentírásban: „*Rettenetes dolog az élő Istennek kezébe esni*”! (Zsid 10,31) Aki ezt leírta, még nem próbálta meg az utolsó ítélet borzalmát és mégis azt mondja.

Volt-e már neked lelkiismeretfurdalásod, ha volt akkor tudod mi az, kezébe esni az élő Istennek. Ha volt valaha rettenetes lelkiállapotod, mikor úgy szeretted volna levezekelni minden bűnödöt, csakhogy ne üldözzön lelkiismereted, akkor már érezted... borzalom kezébe esni az élő Istennek. Volt-e már az az érzésed, hogy Isten ítéletet tart feletted, vetted-e már észre, mi az, mikor Isten perbe száll veled, mikor minden terved rombadől, minden munkád hiábavaló. Imádságod, mint utálat tárgya hull vissza az égből, akkor úgy érezted, ott jár körülötted az élő Isten, s ítéletet tart feletted. Van az ember életében ítéletidő, mely által meg akarja mutatni Isten, milyen lehet az ítélet.

De nemcsak ez a két tapasztalat mutatja meg, milyen lehet az élő Isten kezébe esni, hanem egy elgondolás is segít ezt neked megmutatni. Képzeld el, kezébe esni egy olyan valakinek, aki én rólam mindent tud. Tudja nemcsak azt, amit most gondolok, hanem amit valaha is gondoltam, amit én már régen elfelejtettem. Kezébe esni annak, aki ellenem mindent felhasználhat, ki mindent leleplez rólam. Kezébe esni annak, kinek lelkében nincs irgalom, csak igazság, nincs megbocsátás, csak megtorlás. Kezébe esni olyan valakinek, kinek minden rendelkezésére áll és aki nem a védő mentő szeretetével használ fel minden adatot, hanem az ügyész tekintetével vádat kovácsol mindenből ellenem.

Rettenetes az élő Isten kezébe esni!

Tudom én jól, hogy ez az igehirdetésem nem tartozik azok közé, melyek kedvesek az emberi fülnek, de Isten nemcsak azt parancsolja, hogy törülgessük a könnyeket gondterhes arcotokról, simogassuk el a redőket, Isten azt is megparancsolja, hogy mondjuk meg nektek, rettenetes az élő Isten kezébe esni. Megparancsolta nekünk, mondjuk meg nektek, hogy ezt senki emberfia el nem kerülheti. Csak egy lehetőségünk van, melyet Jézus így ígért meg: aki hisz én bennem és abban, aki engem küldött, az nem kerül ítéletre. Minden embernek meg kell jelenni ott, de mikor ügye tárgyalásra kerül, megszólal az Úr: Én minden bűnét elhordoztam és magamra vettem, én az ő nevében is felkiáltottam: én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet. Engedd Atyám szabadon!

Azzal kezdtem igehirdetésemet, hogy ez a szentlecke arról beszél, Isten hűtlen és irgalmatlan és most láttuk, hogy az Isten hűsége és hűtlensége, irgalma és irgalmatlansága nem

ellentét, hanem csodálatos összhang. Nézd, milyen csodálatosan találkozik az isteni irgalom és a szeretet. Isten igazsága azt akarja, hogy a bűn büntetést kapjon és Isten irgalma azt akarja, hogy a bűnös irgalmat nyerjen és úgy oldja meg ezt, hogy önmagára vesz minden büntetést, csak hogy te megszabadulj. Isten elhagyja fiát, hogy téged ne kelljen elhagyni. Eltaszítja magától egyszülöttjét, hogy neked azt mondhasa: jöjj én Atyám áldottja, örököld a földet.

Kedves Testvérem! Vajon, mit fogsz majd te mondani ott? Azt, hogy rettenetes az élő Isten kezébe esni? Vagy azt fogod mondani: Oh, milyen jó nékem Krisztus sebeibe elrejtőzni!

Krisztus meg akarta spórolni neked azt, hogy soha ne hangozzék fel ajkadon, se ezen, se a más világon e pokoli felkiáltás: én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!

Rajtad múlik, hogy Krisztus szolgálata hiábavaló volt-e vagy nem!
Ámen.

Imádkozzunk:

Úr Jézus Krisztus, drága Megváltónk! Mélységes megdöbbenéssel állunk meg keresztfád tövében. Eltakarjuk szemünket, mert nem merünk belenézni abba a titokba, melybe az angyalok sem mertek beletekinteni. Milyen csodálatos nagy volt hozzánk való szereteted és hűséged, hogy vállaltad a váltság munkáját még akkor is, mikor nem volt melletted az Atya, még akkor is, mikor eltaszított magától és zuhantál alá a kárhozat borzalmába.

Oh, köszönjük, hogy még akkor sem fordultál vissza és nem mondtad azt, hogy ... Atyám, én ezt nem vállalom, nem bírom tovább. Áldunk Téged, hogy nem hagytad félbe munkádat. Kérünk Téged, mutasd meg mindenkinek az ítélet borzalmát, kik biztonságban érzik magukat és nem tudják, milyen rettenetes az élő Isten kezébe esni. De azoknak, kiknek lelke tele van félelemmel és nyugtalansággal az ítélettől való félelem miatt és nem mernek elibéd járulni, mondd meg nekik: ne féljete Isten kezébe esni, mert én az ítéletnek pokoli borzalmát magamra vettem, minden fájdalmát elszenvedtem.

Könyörgünk azokért, akik tele vannak szenvedéssel, akiknek olyan könnyű ajkukra venni a panaszt, hogy elhagytad őket. Kérünk Atyánk, mutasd meg a golgothai keresztn, fiad elhagyásában, hogy te nem hagyd el azt az embert, ki nem hagy el téged. Könyörgünk engedd, hogy mindannyian meglássuk arcodon az irgalmat és szeretetet!

Ámen.